NEUVOSTON ASETUS (EY, EURATOM) N:o 480/2009,

annettu 25 päivänä toukokuuta 2009,

takuurahaston perustamisesta ulkosuhteisiin liittyville hankkeille

(Kodifioitu toisinto)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 203 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ([1]),

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Takuurahaston perustamisesta ulkosuhteisiin liittyville hankkeille 31 päivänä lokakuuta 1994 annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) N:o 2728/94 ([2]) on muutettu useita kertoja ja huomattavilta osilta ([3]). Mainittu asetus olisi selkeyden ja järkeistämisen takia kodifioitava.

(2) Euroopan unionin yleinen talousarvio on alttiina taloudellisille riskeille kolmansille maille annettujen lainojen takauksien vuoksi.

(3) Eurooppa-neuvosto esitti 11 ja 12 päivänä joulukuuta 1992 päätelmänsä, jonka mukaan harkittuun varainhoitoon sekä taloudelliseen kurinalaisuuteen liittyvät näkökohdat puoltavat uuden rahoitusjärjestelmän käyttöönottoa ja tämän vuoksi olisi perustettava takuurahasto kolmansille maille tai kolmansissa maissa toteutettaviin hankkeisiin myönnettyihin lainoihin ja lainojen takauksiin liittyvien riskien kattamiseksi. Tämän tarpeen voi täyttää sellaisen takuurahaston perustaminen, josta voidaan maksaa suoraan yhteisöjen velkojille.

(4) Talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen ([4]) mukaisesti takuurahasto rahoitetaan Euroopan unionin talousarviosta suoritettavana pakollisena menona vuodesta 2007 vuoteen 2013 ulottuvana ajanjaksona.

(5) On olemassa menetelmiä, jotka sallivat takauksien myöntämisen ja erityisesti yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 2000/597/EY, Euratom soveltamisesta 22 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 ([5]) 12 artiklassa säädetyn käteisvarojen väliaikaisen käytön.

(6) Olisi perustettava takuurahasto suorittamalla siihen varoja asteittain. Myöhemmin rahastoon olisi osoitettava myös siihen sijoitettujen varojen tuottamat korot sekä takaisinperityt summat takaisinmaksun laiminlyöneiltä lainansaajilta, jotka ovat saaneet rahaston takauksen.

(7) Takuurahaston toiminnasta saadun kokemuksen perusteella rahaston varojen ja pääomavelkojen takausten, joihin lisätään maksamattomat korkosaatavat, välinen 9 prosentin suhde olisi riittävä.

(8) Riittäväksi arvioidun tavoitesumman saavuttamiseksi vaikuttaisi riittävältä suorittaa takuurahastoon summa, joka vastaa 9 prosenttia jokaisen toimen määrästä. Näitä suorituksia koskevat järjestelyt olisi määritettävä.

(9) Jos takuurahaston varat ovat suuremmat kuin tavoitesumma, sen ylittävät määrät olisi palautettava Euroopan unionin yleiseen talousarvioon.

(10) Takuurahaston varainhoito olisi siirrettävä Euroopan investointipankille, jäljempänä 'EIP'. Tilintarkastustuomioistuimen olisi tarkastettava rahaston varainhoito noudattaen menettelyjä, joista sovitaan tilintarkastustuomioistuimen, komission ja EIP:n kesken.

(11) Yhteisöt ovat myöntäneet lainoja ja lainatakauksia liittymisneuvotteluja käyville maille tai niissä toteutettavia hankkeita varten. Kyseiset lainat ja takaukset katetaan tällä hetkellä takuurahastosta, ja niiden voimassaolo jatkuu liittymispäivämäärän jälkeen. Liittymispäivämäärästä alkaen ne eivät enää ole yhteisöjen ulkoisia toimia, joten niitä ei tulisi enää kattaa takuurahastosta vaan ne olisi katettava suoraan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta.

([1]) Lausunto annettu 18. marraskuuta 2008 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
([2]) EYVL L 293, 12.11.1994, s. 1.
([3]) Katso liite I.
([4]) EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.
([5]) EYVL L 130, 31.5.2000, s. 1.

(12) Takuurahasto kattaa EIP:n myöntämien ja yhteisöjen EIP:n ulkoisten lainanantovaltuuksien mukaisesti takaamiin lainoihin liittyvät laiminlyönnit. Takuurahaston olisi tämän lisäksi katettava 1 päivästä helmikuuta 2007 alkaen EIP:n ulkoisten lainanantovaltuuksien mukaisesti EIP:n myöntämien ja yhteisöjen takaamien lainatakauksien laiminlyönnit.

(13) Perustamissopimuksissa ei ole muita määräyksiä tämän asetuksen antamiseksi tarvittavista valtuuksista kuin EY:n perustamissopimuksen 308 artikla ja Euratomin perustamissopimuksen 203 artikla,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Perustetaan takuurahasto, jäljempänä 'rahasto', jonka varoja käytetään maksujen suorittamiseksi yhteisöjen velkojille silloin, kun lainansaaja on laiminlyönyt yhteisöjen myöntämän tai takaaman lainan tai Euroopan investointipankin, jäljempänä 'EIP', myöntämän ja yhteisöjen takaaman lainatakuun takaisinmaksun.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuja lainananto- ja takaustoimia, jäljempänä 'toimet', ovat toimet, jotka toteutetaan kolmansien maiden hyväksi tai jotka on tarkoitettu kolmansissa maissa toteutettavien hankkeiden rahoitukseen.

Mitkään toimet, jotka toteutetaan kolmannen maan hyväksi tai joiden tarkoituksena on kolmannessa maassa toteutettavan hankkeen rahoittaminen, eivät enää kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan siitä päivästä alkaen, jona kyseinen maa liittyy Euroopan unioniin.

2 artikla

Rahastoa rahoitetaan:

— Euroopan unionin yleisestä talousarviosta 5 ja 6 artiklan mukaisesti suoritettavalla yhdellä vuosittaisella maksulla,

— rahastoon sijoitettujen varojen tuottamilla koroilla,

— takaisinmaksun laiminlyöneiltä lainansaajilta takaisinperityillä varoilla siltä osin kuin rahasto on jo suorittanut takausmaksuja.

3 artikla

Rahaston varojen on saavutettava tarkoituksenmukainen taso, jäljempänä 'tavoitesumma'.

Tavoitesummaksi vahvistetaan 9 prosenttia kustakin toimesta aiheutuvien yhteisöjen pääomasitoumusten kokonaismäärästä lisättynä erääntyneillä ja maksamattomilla koroilla.

Vuoden n–1 lopun mukaisen tavoitesumman ja vuoden n alussa lasketun rahaston varojen nettoarvon välisenä erotuksena syntyvä mahdollinen ylijäämä maksetaan yhtenä suorituksena Euroopan unionin vuoden n + 1 yleisen talousarvion tulotaulukon erityiseen budjettikohtaan.

4 artikla

Uuden jäsenvaltion liityttyä Euroopan unioniin tavoitesummasta vähennetään määrä, joka lasketaan 1 artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitettujen toimien perusteella.

Vähennettävä määrä lasketaan soveltamalla 3 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua prosenttiosuutta, joka on voimassa liittymispäivänä, kyseisenä päivänä jäljellä olevaan määrään.

Ylijäämä palautetaan Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sisältyvään tätä tarkoitusta varten varattuun tulotaulukon nimikkeeseen.

5 artikla

Vuoden n–1 lopun mukaisen tavoitesumman ja vuoden n alussa lasketun rahaston varojen nettoarvon välisenä erotuksena laskettava rahoitettava määrä maksetaan rahastoon yhtenä suorituksena Euroopan unionin yleisestä talousarviosta vuonna n + 1.

6 artikla

1. Jos takausmaksujen määrä ylittää 100 miljoonaa euroa vuoden n–1 aikana yhden tai useamman takaisinmaksun laiminlyönnin johdosta, kyseisen määrän ylittävä osuus maksetaan takaisin rahastoon vuosittaisina erinä alkaen vuodesta n + 1, kunnes koko summa on maksettu (tasausjärjestelmä). Vuosittainen erä on määrältään pienempi seuraavista:

— 100 miljoonaa euroa, tai

— tasausjärjestelmän mukainen jäljellä oleva määrä.

Takausmaksuista vuotta n–1 edeltävinä vuosina johtuvat määrät, joita ei ole vielä maksettu takaisin kokonaisuudessaan tasausjärjestelmän vuoksi, on maksettava ennen kuin tasausjärjestelmää voidaan soveltaa vuonna n–1 tai seuraavina vuosina tapahtuviin laiminlyönteihin. Kyseiset jäljellä olevat määrät vähennetään edelleen vuosittaisesta enimmäismäärästä, joka maksetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta tasausjärjestelmän mukaisesti, kunnes koko määrä on maksettu takaisin rahastoon.

2. Tasausjärjestelmään perustuvat laskelmat pidetään erillään 3 artiklan kolmannessa kohdassa ja 5 artiklassa tarkoitetuista laskelmista. Kyseisten laskelmien perusteella tehdään kuitenkin vuosittain ainoastaan yksi varojen siirto. Euroopan unionin yleisestä talousarviosta tasausjärjestelmän mukaisesti maksettavat määrät katsotaan 3 ja 5 artiklan mukaisissa laskelmissa rahaston nettovaroiksi.

3. Jos yhdestä tai useammasta huomattavasta takaisinmaksun laiminlyönnistä aiheutuneiden takausmaksujen vuoksi rahaston varat ovat alle 80 prosenttia tavoitesummasta, komissio ilmoittaa tästä budjettiviranomaiselle.

4. Jos yhdestä tai useammasta huomattavasta takaisinmaksun laiminlyönnistä aiheutuneiden takaisinmaksujen vuoksi rahaston varat ovat alle 70 prosenttia tavoitesummasta, komissio laatii kertomuksen poikkeustoimenpiteistä, jotka voivat olla tarpeen rahaston rahoittamiseksi uudelleen.

7 artikla

Komissio antaa rahaston varainhoidon EIP:n hoidettavaksi yhteisöjen puolesta annetulla valtuutuksella.

8 artikla

Komissio toimittaa viimeistään seuraavan varainhoitovuoden toukokuun 31 päivänä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle vuosikatsauksen rahaston tilanteesta ja hoidosta edellisenä varainhoitovuotena.

9 artikla

Rahaston tulostili ja tase liitetään yhteisöjen tulostiliin ja taseeseen.

10 artikla

Kumotaan asetus (EY, Euratom) N:o 2728/94.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

11 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 25 päivänä toukokuuta 2009.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
J. ŠEBESTA

LIITE I

Kumottu asetus ja luettelo sen muutoksista

Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2728/94	(EYVL L 293, 12.11.1994, s. 1).
Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1149/1999	(EYVL L 139, 2.6.1999, s. 1).
Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2273/2004	(EUVL L 396, 31.12.2004, s. 28).
Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 89/2007	(EUVL L 22, 31.1.2007, s. 1).

LIITE II

Vastaavuustaulukko

Asetus (EY, Euratom) N:o 2728/94	Tämä asetus
1, 2 ja 3 artikla	1, 2 ja 3 artikla
3 a artikla	4 artikla
4 artikla	5 artikla
5 artikla	6 artikla
6 artikla	7 artikla
7 artikla	8 artikla
8 artikla	9 artikla
9 artikla	—
—	10 artikla
10 artiklan ensimmäinen kohta	11 artikla
10 artiklan toinen kohta	—
—	Liite I
—	Liite II